

BLUMENTÁL

Ročník XXVII

Číslo 9

September 2016

Matka milosrdenstva – Matka bolestná

Zdravas, Kráľovná... Práve touto antifónou, vstupujeme do spoločenstva lásky, kde sme pozvali Ženu, ktorá nielen že bola vyvolená a zvláštnym spôsobom omilostená, ale na vyvolenie odpovedala pripojením svojej vôle k vôli Boha, ktorý vo svojom milosrdenstve chcel dať človeku novú šancu. Táto Žena svoju šancu uchopila a naplno využila pozvanie napriek tomu, že všetkému nerozumela: *Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova* (Lk 34, 38). Preto v plnom práve, ak o Bohu hovoríme ako o milosrdnom, láskavom a odpúšťajúcom, aj o Márii ako neveste Ducha Svätého môžeme plným právom hovoriť ako o Matke milosrdenstva.

Aby sme mohli pochopiť význam titulu Matka milosrdenstva, musíme si ozrejmiť, čo je to milosrdenstvo: Latinské slovo „misericordia“ azda najlepšie vystihuje jeho význam. Ak rozdelíme toto slovo na dve časti, dostaneme slová „miseria“, ktoré môžeme preložiť ako bolesť (utrpenie) a „cor“ znamenajúce srdce (cit). Čiže slovo milosrdenstvo by sme mohli do slovenčiny preložiť ako „cit pre utrpenie“ či „bolesť srdca“. Najväčšími odborníkmi na bolesť srdca sú naše mamy... Preto je pre nás dôležité vidieť tieto súvislosti v spojení s našou dávnou úctou k Matke Bolestnej – Sedembolestnej Panne Márii. Nakoniec sám pápež František v bule *Misericordiae vultus – Tvár milosrdenstva*, ktorou vyhlásil Mimoriadny svätý rok milosrdenstva, píše: „Moje myšlienky sa dnes obracajú na Matku milosrdenstva. Jej nežný pohľad nech nás v tomto svätom roku správa, aby sme všetci mohli znovu objaviť radosť z Božej nehy. Nikto nepoznal hĺbku tajomstva Boha, ktorý sa stal človekom, tak ako Mária. Všetko v jej živote je formované Milosrdenstvom, ktoré sa stalo telom. Matka ukrižovaného a vzkrieseného Pána vstúpila do svätyne Božieho milosrdenstva, pretože sa intímne podieľala na tajomstve jeho lásky.“

Mária bola vyvolená, aby sa stala Matkou Božieho Syna, a Otcova láska ju od vekov pripravovala na to, aby bola Archou zmluvy medzi Bohom a ľuďmi. V srdci uchovávala Božie milosrdenstvo v dokonalom súzvuku so svojim Synom Ježišom. Jej chválospev na prahu Alžbetinho domu bol venovaný milosrdenstvu, ktoré sa šíri z pokolenia na pokolenie (Lk 1, 50). Aj my sme súčasťou týchto prorockých slov Panny Márie. To nech nám je útechou a posilou, keď budeme prechádzať svätou bránou, aby sme zakúsili plody Božieho milosrdenstva. **Mária a Ján, milovaný učeník, sú pod krížom svedkami slov odpustenia, ktoré vychádzajú z Ježišových úst. Tento najvyšší prejav odpustenia tým, ktorí ho ukrižovali, nám ukazuje, kam až dokáže zájsť Božie milosrdenstvo. Mária svedčí o tom, že milosrdenstvo Božieho Syna nepozná hranice a prichádza k všetkým, nikoho nevynímajúc.**

Je zaujímavé, že naši predkovia si jednoznačne uvedomovali, že sú malým stádočkom, ktorému sám Ježiš hovorí: *neboj sa*. No ich srdce preda len bilo zrýchlene a ako ľudia viery, ktorú prijali vďaka misii svätých solúnskych bratov Cyrila a Metoda, pod tlakom nepriazne vtedajších spoločenských, národných a politických pomerov, **našli bezpečnú a silnú patrónku v Márii, Ježišovej a našej matke**, ktorú získali pod krížom od samého Krista Vykupiteľa. **Matka poznajúca utrpenie sa pre nich stala vzorom nielen v úcte, ale aj v nasledovaní.** Tých bolestí v národe našich predkov bolo nesmierne veľa – tatárske vpády, turecká poroba, násilná asimilácia cez stáročia, klimatické pohromy, násilné náboženské zmeny – reformácia a protireformácia – násilensvá v tejto súvislosti v zmysle cuius regio eius religio (koho je panstvo toho je náboženstvo), kurucké vojny, Betlenovo povstanie, mor, cholera, boje v rámci Habsburskej ríše, Rakúsko-uhorské vyrovnanie, kde však náš národ nedosiahol nič, ba jeho podpora vládnucej Viedni mu priniesla trpký útlak z Budapešti. Popieranie jeho vlastnej identity, neskôr čechoslovakizmus Masaryka a najmä Beneša o jednom československom národe, strata Štefánika ako jediného relevantného partnera spomínaným politikom, neskôr perzekúcia Andreja Hlinku ako otca národa, strašné vojnové časy a následné tragické dôsledky samostatného Slovenska s neustálou nálepkou klérofašistického štátu, ktoré sa cez komunistický puč premietlo až do súčasnosti. **To všetko len poukazuje na vhodný výber Sedembolestnej ako patrónky Slovenska**, na skutočnosť, ako správne naši predkovia selektovali teológiu bolestí Ježišovej Matky ako inšpiráciu pre ich život, keď objavovali jej reálne prežívané bolesti. V rôznych životných situáciách jeho bolestnej cesty objavujú cestu vykúpenia a najväčšieho prejavu Božieho milosrdenstva voči človeku, ako najväčšieho prejavu jeho lásky pre znovu získanie milosti daru Božieho dieťaťa napriek paradoxu utrpenia.

(Dokončenie na s. 2)

Najmilosrdnejšia Matka,

ty otváraš pred nami dokorán

svoju náruč a vystieraš ruky

plné všetkých milostí a darov.

Tvoje materské srdce

nám chce dať všetko, čo potrebujeme.

Preto sa, povzbudení tvojou dobrotou,

s dôverou obraciame na teba.

Matka, vypros nám všetko,

čo potrebujeme,

ale predovšetkým sprav

svojím silným prihovorom,

aby sme bdeli v čistote a nevinnosti,

verne a vytrvalo sa snažili

o detinskú lásku k tebe

a v srdci nosili obraz

Srdca tvojho Syna.

Nech nás to Srdce chráni,

spravuje a privedie do večnej blaženosti.

Amen.

(Dokončenie zo s. 1)

Sedem bolesti Ježiša vkladá do svojho života národ, nie aby rástol v nenávisti voči tým, čo mu spôsobujú utrpenie, ale aby rástol v sile odpustenia a lásky. Inými slovami v sile milosrdenstva tak ako Božia Matka Mária, ktorá trpela: keď Ježiša zajali a bičovali (prvá bolesť); keď Ježiša predvedli pred Piláta a odsúdili (druhá bolesť); keď vyriekli nad Ježišom ortiel smrti (tretia bolesť); keď Ježiša pribili na kríž (štvrtá bolesť); keď Ježiš vypustil ducha na kríži (piata bolesť); keď Ježiša snali z kríža (šiesta bolesť) a keď ho uložili do hrobu (siedma bolesť).

Neskôr hľadali inšpiráciu na prekonalie bolesti nielen v čase Ježišovej dospelosti, jeho verejného účinkovania a Máriinho života, ale aj v Ježišovom detstve a v najťažšej etape Máriinho života, keď bola neprijatá ako žena v tiesni, žena bezdomovkyňa, žena, ktorej niekto predpovedá utrpenie a bolesť, žena, ktorej dieťa ohrozujú na živote, žena emigrantka, žena pociťujúca stratu syna, žena, ktorej syna nespravodlivo obvinia, odsúdia a zabijú! Inými slovami ako žena – obraz mnohých žien dnešných dní. Jej obraz bolesti si naši predkovia nanovo zostavili v podobe obrazu bolesti z Kristovho života.

A tak je tu žena Ježišovho detstva, ktorá trpela, keď počula Simeonovo proroctvo o meči, ktorý aj jej prebodne srdce (prvá bolesť); keď utekala do Egypta, keď Herodes vraždil neviniatka (druhá bolesť); keď hľadala strateného Ježiša v Jeruzaleme (tretia bolesť), a neskôr doplnené už o známe bolesti z predchádzajúceho výpočtu jej bolesti: keď Ježiša zajali a odsúdili, keď Ježiš zomieral na kríži, keď Ježiša zložili z kríža a keď Ježišovo telo kladli do hrobu.

Náš národ teda k Márii oddáva prechovával osobitnú úctu a dôveru v trápeniach. Omšové texty zo sviatku Sedembolestnej vyjadrujú vieru, že ani teraz neprestáva orodovať za nás a s materinskou láskou sa stará o bratov a sestry svojho Syna. Sedem je v biblickej reči symbolické číslo a znamená plnosť. Mariánski ctiteľia uznávajú, že svojim utrpením spolupracovala Mária na vykupiteľskom diele Syna a veriaci ju uctievať ako matku plnú bolesti. Titulom *Sedembolestná* uctievame obzvlášť prijatú Máriinu bolesť cez kríž. Pod krížom sa matka ukrižovaného Krista stala matkou mystického tela narodeného z kríža, teda sme zrodení ako kresťania zo vzájomnej obetujúcej sa a trpiacej lásky Ježiša a Márie.

Prešlo mnoho storočí a v roku 1927 slovenskí veriaci na čele s biskupmi podali žiadosť do Rima o povolenie pridať v loretánskych litániách prosbu *Matka sedembolestná, oroduj za nás*. Túto však 8. apríla 1927 Kongregácia obradov zamietla. O dva týždne na ďalšom zasadnutí sa rozhodlo pozitívne v tom zmysle, že sa dovoľuje pridať prosba: *Oroduj za nás, Matka Sedembolestná s odpoveďou: Aby sme sa stali hodní Kristových príslušení*. Škoda, preškoda, že túto modlitbu

akosi ľahkovážne strácame z našich modlitieb. Možno by sme si mali uvedomiť jej význam a denne sa modliť: *Pane Ježišu, podľa Simeonovho proroctva pri tvojom umučení meč bolesti prenikol najnežnejšiu dušu slávnej Panny a tvojej Matky Márie; daj, aby sme si s úctou pripomínali jej bolesti, a tak dosiahli požehnaný účinok tvojho umučenia. Lebo ty žiješ a kráľuješ na veky vekov. Amen.*

Prečo? Ňou si vyprosujeme Božie milosrdenstvo, ktoré nás má sprevádzať počas celého života a nie iba v tomto Svätom roku milosrdenstva, ale zároveň nám pomáha stávať sa verným obrazom Matky a byť ako ona – milosrdní. A to je dôležité, lebo milosrdenstvo nesmieme a nemôžeme iba prijímať, ale aj dávať. Nestačí len volať v Litániách k Márii kráľovnej: Kráľovná milosrdenstva, oroduj za nás, my musíme konať a to nie je jednoduché a ľahké. Presvedča nás o tom každodenná skutočnosť...

Možno ste stáli rovnako ako ja veľmi dlho pred najslávnejšou sochou svätej Michelangela Buonarottiho v Bazilike svätej Petra v Ríme. Denne pred ňou stoja tisícky ľudí a mlčky vnímajú myšlienku, ktorú Michelangelo Buonarotti zhmotnil v kuse mramoru – vy, ktorí prechádzate okolo, zastavte sa a povedzte, či jestvuje väčšia bolesť ako je bolesť matka? Veľa ráz som si prial, kedykoľvek som bol pri tejto soche Piety, ale aj pred množstvo iných pietí či už maľovaných alebo vykresaných, aby sa zo života stratila bolesť matky oplakávajúcej svoje dieťa. Najviac som si to prial, keď som stál zoči-voči živej Piety – zoči-voči živej plačúcej matky nad stratou dieťaťa, nech to bolo kdekoľvek, nech to bola mne známa alebo neznáma. Často si preto kladiem otázku, nie prečo jestvuje takáto bolesť, ale čo robíť, aby takáto bolesť zmizla zo života. Som si vedomý, že ju nikdy nebude možné odstrániť, ale aspoň ju zmenšiť. Možno práve teraz si máme uvedomiť, že deň Sedembolestnej je dňom, ktorý by mohol byť dňom mobilizácie každého človeka dobrej vôle a jeho snahy odstraňovať bolesť zo života matky.

Prichádzame k Márii, k milej Matičke, uvedomiac si všetky bolesti v živote ženy – matky, nie je možné, aby sme niekomu zazlievali, že žiadal pápeža, aby Bolestnú – Sedembolestnú Pannu Máriu ustanovil za patrónku Slovenska. Benedikt XIII. v roku 1717 toto privilégium našim predkom udelil. Ján Pavol II. pri svojej prvej návšteve v Bratislave v roku 1990 povedal: *Nechýbali... ťažké skúšky. Veľa ráz musel slovenský národ bojovať o samo prežitie: stačí si pomyslieť na tatársky vpád, na dlhé obsadenie Turkami, na nástrahy, ktoré číhali na samu totožnosť národa. No v každej ťažkosti slovenský národ nachádzal vo viere silu odolať s neochvejnou vytrvalosťou.* Pri príležitosti druhej návštevy Slovenska v roku 1995 v Šaštíne povedal: *Je dobre, keď máte vo svojej veľkej slovenskej rodine Matku, ktorej možno dôverovať a zveriť jej všetky bolesti a nádeje... Prosím ju, aby bdeľa nad celým duchovným životom Slovenska. Zvlášť jej odporúčam mladú generáciu, všetkých trpiacich a všetkých, čo hľadajú pravdu. Odporúčam jej celý váš národ.* A pri tretej návšteve Slovenska v roku 2003 v Banskej Bystrici 12. septembra povedal: *Mária nám ukazuje cestu k vyzrelej slobode. V dnešných časoch je nemálo kresťanov, ktorí sú síce pokrstení, ale neosvojili si svoju vieru zodpovedne a uvedomele. Nazývajú sa kresťanmi, no neodpovedajú na prijaté milosti v plnej zodpovednosti, stále ešte nevedia, čo chcú a prečo to chcú.* V Bratislave – Petržalke nám 14. septembra 2003 jasne povedal: *Nestrácajte odvahu a nepoddávajte sa ťažkostiam ani námahám. Nech vás Panna Mária, ktorú si v tejto krajine uctievať ako Sedembolestnú Matku Pána, ochraňuje vo svojom materinskom srdci a nech vám sprostredkuje hojnosť Božích milostí.* 17. septembra toho roku v Ríme na generálnej audiencii: *Oporou Cirkvi na Slovensku bola Sedembolestná Panna Mária, hlavná patrónka národa... Nech Sedembolestná Panna Mária ochraňuje Slovensko, aby úzkostlivo chránilo evanjelium, vzácny dar, ktorý treba zvesťovať a dosvedčovať svätosťou života. Nech ťa Boh žehná, drahé Slovensko!*

A tak môžem povedať, že Mária Sedembolestná – Kráľovná a Matka milosrdenstva nás má inšpirovať ku konkrétnemu životu. Potrebujeme nanovo počuť hlas sv. Jána Pavla II.: *Budujte všetci spolu vo vašom spoločnom záujme spolunažívanie založené na spravodlivosti a pokoji.*

V duchu výzvy pápeža Františka z buly *Misericordiae vultus – Tvár milosrdenstva*, ktorou vyhlásil Rok milosrdenstva: „obráťme sa na Sedembolestnú so starou a zároveň zakaždým novou modlitbou *Salve Regina*, aby k nám nikdy neprestala obracať svoje milosrdné oči a aby sme sa stali hodnými kontemponovať tvár milosrdenstva jej Syna Ježiša. A zároveň si uvedomme, že sa potrebujeme stále intenzívnejšie modliť.“

Daniel Dian

POVÝŠENIE SVÄTÉHO KRÍŽA

Sviatok povýšenia Svätého kríža nás pobáda obrátiť svoj pohľad späť, do čias, keď za cisára Konštantína (r. 335) našla svätá Helena, jeho matka, pozostatky kríža, na ktorom znášal potupnú smrť Boží Syn Ježiš Kristus, a na deň posviacky Baziliky Božieho hrobu v Jeruzaleme, ktorý nechala postaviť a v ktorej sa ostatky kríža uchovávali.

Legenda hovorí, že v roku 630 sa udiala zaujímavá udalosť, ktorá sa viaže k pozostatkom Svätého kríža. V tom roku získal byzantský cisár Heraklios po porážke perzského kráľa Chosroa znovu ostatky Svätého kríža, ktoré perzský kráľ v roku 616 odviezol z Jeruzalema. Keď sa po porážke Peržanov mala vzácna relikvia znovu vrátiť do Baziliky v Jeruzaleme, stala sa zvláštna udalosť. Cisár Heraklios chcel s veľkou slávou a v slávnostnom rúchu preniesť ostatky Svätého kríža späť do Jeruzalema, no pri vstupe v mestskej bráne mu náhle ochrnuli nohy i ruky, takže sa nemohol ani pohnúť. Až potom, keď na radu patriarchu odložil svoje slávnostné rúcho a oblečený do jednoduchého plášťa, bosý, bez námahy preniesol Svätý kríž na miesto jeho uctievania. Takto sa pripodobnil Vykupiteľovi, ktorý niesol svoj kríž tou istou cestou ako ten najubohejší a najpokornejší človek. V starovekej legende sa hovorí, že len keď predkladáme svoje kríže Pánovi v pokore a poníženosti, môžeme hľadiť na jeho povýšenie. Len tak sa staneme Kristovými dedičmi a spoludedičmi. Musíme však ako on trpieť, aby sme mohli s ním vojsť do jeho slávy (porov. Rim 8, 17).

Utrpenie a ukrižovanie Pána bolo nevýslovnou potupou, pretože takýto trest smrti zhodne vnímali ako tú najväčšiu

potupu Rimania, Gréci aj Židia. Dokazuje to množstvo svedectiev zo stredoveku. Nebola to teda len krutosť smrti. Upálenie, či hodenie človeka divej zveri sa rímskym právnikom zdali miernejším spôsobom trestu. No bola to aj veľká potupa zomrieť takýmto spôsobom. Bol to trest pre otrokov, lupičov, vydedencov... Ten, kto visel na kríži, patril z pohľadu slušných ľudí k vyvrhelom ľudskej spoločnosti. Smrť takéhoto človeka nemala v očiach ľudí v sebe nič povznášajúce, hrdinské. To si musíme uvedomiť, aj keď si 15. septembra pripomínáme sviatok Sedembolestnej Panny Márie. Čo muse-

la ona aj z tohto pohľadu vytrpieť pod krížom. A tak aj Cirkev – nie vtedy, keď je v očiach sveta vo všeobecnej úcte, ale vtedy, keď ako Mária dnes kladie svoje telo na kríž, znetvorená, ponížovaná, často opovrhovaná mnohými, ... Vtedy sa ukazuje, či k nej naozaj patrime tak, ako Božia Matka pod krížom.

Ale samo znášanie krutosti, hanby smrti na kríži by nás nespasilo. S Ježišom a pre vernosť Ježišovi takúto krutú smrť podstúpili tisíce a tisíce ľudí. Tí dvaja lotri, medzi ktorými visel na kríži Ježiš, zastupujú istým spôsobom to nespočetné množstvo trpiacich. No nie podoba Kristovej smrti ju odlišuje od iných. Je to láska, s ktorou Pán znášal svoje utrpenie. Práve láska robí z ľudského utrpenia spásenosné utrpenie. To láska očistila kríž a vyvýšila ho nad všetky znamenia tohto sveta.

S Ježišom a s jeho Matkou pod krížom trpieť, aby sme boli oslávení teda znamená znášať bolesti všetkého druhu a predovšetkým hanbu, ktorá ničí všetku falošnú pýchu, z lásky k Bohu a k ľudom trpieť s Kristom, a to s vedomím, že spravodlivo trpíme, pretože prijíname len to, čo si za svoje skutky zasluhujeme. No zatiaľ čo on nevykonan nič zlé, ako to povedal ten prvý, ktorý Ježiša skutočne nasledoval pri nesení kríža (porov. Lk 23, 41). Keď sa nám to podarí, prispějeme k víťazstvu Ježišovho kríža a k jeho skutočnému povýšeniu.

Podľa: Biskup Dr. Rudolf Graber (*Svetlo* 37/2014) preložila a upravila XD

O VIERE A NAŠICH KRUIHOCH

V treťom storočí pred Kr. žil v Sirakúzach na ostrove Sicília slávny grécky mysliteľ Archimedes (287 – 212). Keď raz riešil geometrický problém s kruhmi, ktoré mal nakreslené na zemi, pristúpil k nemu rímsky vojak, ktorý mu zatienil obraz na zemi. Archimedes mu stroho povedal: „Nerušte moje kruhy.“ Vojak sa cítil jeho výrokom natoľko dotknutý a urazený, že ho ako predstaviteľ okupujúcej Rímskej ríše jednoducho prebodol. V súčasnosti prevláda v spoločnosti práve životný štýl, podľa ktorého ľudia nechcú byť nikým a ničím rušení, lebo chcú žiť uzavretí v kruhu svojho „ja“ a žiť si výlučne podľa seba, nezávisle od Boha, spoločnosti, či druhých ľudí.

Takýto spôsob života skrýva v sebe veľké pokušenie aj pre nás kresťanov. V 19. storočí to vyjadril ruský mysliteľ Fiodor Michajlovič Dostojevskij (1821 – 1881). Vo svojom poslednom románe *Bratia Karamazovci* (1879 – 1880) uviedol *Legendu o veľkom inkvizítovi*. Tento vymyslený príbeh s múdрым posolstvom vložil Dostojevskij do úst Ivana, ktorý ho rozpráva bratovi Aljošovi. V legende podrobne opisuje, ako sa raz Pán Ježiš rozhodol na chvíľu navštíviť tento svet. Veľký inkvizitor, takmer deväťdesiatročný kardinál, ho dal uväzniť v španielskej Seville. Keď ho navštívil vo väzení, veľa a dlho mu vyčítal. Jeho výčitky vyjadruje otázka: „Pre-

čo si nás prišiel rušiť?“ Pán bol celý čas ticho, iba ho mlčky pobozkal. Inkvizitor ho nato prepustil so slovami, aby sa už nikdy nevracal.

Týmto príbehom vyjadril Dostojevskij veľkú kritiku do našich radov. Táto kritika sa nepriamo ozyva aj v Pánovom podobenstve o verných a neverných sluchoch. Neverní sluhovia žijú, akoby pán domu nikdy nemal prísť, žijú, akoby im všetko patrilo; ubližujú druhým, žijú neporiadne a nezávisle od vôle hospodára, preto budú spravodlivo potrestaní. Verný sluha je pozorný na vôľu pána domu, ktorú plní aj v jeho neprítomnosti, a očakáva ho vždy pripravený v bdelosti (porov. Lk 12, 32 – 48).

Skutočne verným Božím sluhom bol aj náš praotec vo viere. Z rozprávania *Knihy Genezis* sa dozvedáme, že Pán Boh sa obrátil k Abrahámovi v pokročilom veku seniora svojim slovom. Napriek tomu Abrahám slovo Boha prijal a nasledoval ho. Napriek starobe išiel do úplne neznámej zeme a Pán ho požehnal synom, z ktorého vzišlo veľké potomstvo: vyvolený národ Izrael (porov. Gn 12, 4; 17, 17; 25, 7). Abrahámovu vieru komentuje pápež František vo svojej prvej encyklike *Lumen fidei* (*Svetlo viery*), ktorú vydal v roku 2013. Ide o encykliku, ktorú z väčšej časti pripravil ešte Benedikt XVI., preto nesie rukopis dvoch pápežov.

Abrahámovi sa zjavil Boh ako ten, ktorý hovorí a volá ho menom. Takto prichádzame k prvej podstatnej charakteristike viery: Viera je zviazaná s počúvaním! Hoci Abrahám nevidí Boha, ale počuje jeho hlas. Týmto spôsobom viera dostáva osobný charakter. Toto je jej ďalšia charakteristika. Boh sa takto ukazuje, že je schopný vstúpiť do vzťahu s človekom a uzavrieť s ním zmluvu. Viera je tak odpoveďou na slovo Boha, ktorý volá osobne „po mene“.

A čo nám vlastne hovorí Boh? Jeho Slovo nás podobne ako Abraháma povoláva a dáva nám prísľub. Pán vyzval Abraháma, aby vystúpil z vlastnej zeme, pozýva ho otvoriť sa novému životu a nasmerovať sa na nečakanú budúcnosť. My veríme, no ostávame pasívne stáť! Ale pravá viera „vidí“ natoľko, nakoľko je otvorená Slovu Boha a nakoľko kráča podľa neho. Toto Slovo obsahuje pre Abraháma prísľub: *Tvoje potomstvo bude početné, budeš otcom veľkého ľudu* (porov. Gn 13, 16; 15, 5; 22, 17). *Spomienka* na toto slovo prísľubu osvetľovala a udržiavala Abrahámov krok pevným v nádeji, že Pán Boh ho raz v budúcnosti naplní, lebo on je verný a pravdivý. A také je aj jeho slovo (na rozdiel od nášho): pevné, neochvejné ako skala. Abrahám sa zveril v plnej dôvere tomuto Slovu, ktoré *zodpovedá našim najvnútornejším ľudským túžbam* po pravom (večnom a šťastnom) živote. Abrahám spoznal v hlase, ktorý sa na neho obrátil, ozvenu jeho hlbkej túžby byť otcom (porov. Gn 17, 19). Ten Boh, ktorý žiada od Abraháma, aby sa mu úplne zveril, sa zjavuje ako prameň a darca života. Z neho ako zo skutočného Otca pochádza celé stvorenie. On nám dáva život, udržiava ho a stará sa o nás od večnosti aj po našu smrť (porov. Rim 4, 17; Ef 1, 4 - 5).

Keď Pán Boh potom prikázal Abrahámovi, aby mu obetoval to najdrahšie, jediného syna Izáka, teda sám Boží dar

a naplnenie prísľubu, vystavil ho veľkej skúške viery. Zároveň nám Abrahám ukázal, že *pravá viera nie je bezdôvodná* ani slepá. On veril, že slovo Boha, ktoré bolo schopné vyvolať syna z jeho starého tela „ako mŕtveho“ a „z mŕtveho lona“ jeho neplodnej manželky Sary, je tiež schopné zaručiť život aj poza smrť. Abrahám a Sára hľadeli ďalej, túžili po nebeskej vlasti, žili v očakávaní večného Božieho mesta (porov. porov. Rim 4, 19.21; Hebr 11, 1 - 19; *Lumenfidei*, b. 7 - 11).

Ešte v roku 1980 Benedikt XVI. ako kardinál napísal o viere: „K životným pocitom dnešného človeka naskutku patrí aj to, že chce svoj život budovať sám a že nechce čakať na nič, čo možno ani nebude. Preto vsádza na to, čo sám dokáže vykonať a uskutočniť, a viera, ktorá mu hovorí: *To, čo je najrozhodujúcejšie, nemôžeme urobiť, to nám musí byť dané vopred*, sa mu tak stáva ťažkou. Je teda isté, že zmysel je akýmsi náskokom, ktorý je nosnou štruktúrou skutočnosti, tým, čo robí vieru takou veľkou, ako aj tým, čo ju robí ťažkou pre dnešných ľudí, pretože človek sa tu musí spoliehať na niečo, čo ho predchádza.

Na druhej strane je tiež celkom isté, že ak zmysel závisí od toho, čo dokážem ja sám alebo nejaká skupina, potom nemôže byť postačujúci. Pretože v okamihu, kedy ja sám už nič nemôžem urobiť - a tento okamih nastane u každého, a to nie až v okamihu smrti, ale už aj počas mnohých situácií v živote -, potom by zmysel končil. No zmysel musí byť silnejší ako to, čo dokážeme uskutočniť, musí byť niečím, čo ma už teraz očakáva. Potom mi však kladie aj úlohy. Ak teda táto kresťanská viera nie je ničím pasívnym, potom nehovorí iba jednoducho „všetko je už tu“; ide v nej skôr o niečo, čo ma predchádza, čo nedokážem sám urobiť, ale čo práve chce, aby som bol činný, čo kladie ciele môjmu konaniu“ (J. Ratzinger/Benedikt XVI., *Zasiahnutí neviditeľným*, Dobrá kniha, Trnava 2006, s. 45 - 46).

Pravá viera nás pozýva k tomu, aby sme vyšli zo svojich kruhov a otvorili sa pre to, čo je silnejšie, než to, čo sami dokážeme uskutočniť. Viera teda nie je trpným prijímaním Božích darov. Ide v nej skôr o to, nechať sa viesť k Božiemu daru, teda k tomu, čo si sami nedokážeme dať. Tento Boží dar nás predchádza; ukazuje nám smer cesty a pozýva nás, aby sme vykročili na cestu do „ľudského“ neznáma, ale s istotou, že Boh neklame, je pravdivý. Keď niečo prísľubi, tak to i splní, keď niečo ponúka, tak to i dá, ak vytrváme na jeho ceste.

Často robíme chybu, keď stotožňujeme vieru s jej vonkajšími prejavmi. „Odbavíme“ si modlitbu, svätú omšu, spoveď a ostatné sviatosti, pôst, sebazápor, dobrý skutok atď. s tým, že „*máme za tým*“, aby sme „*mali pokoj*“ a pod. Takýmto spôsobom sa uzatvárame do seba a Božia milosť v nás nemôže pôsobiť. Všetky „vonkajšie“ prejavy viery a prostriedky nábožnosti sú veľmi dôležité. Keď ich konáme správne - v zameraní na Pána (nie na seba!) - pomáhajú nám vnútorne sa otvoriť a stále viac sa otvárať Pánovej milosti, ktorá dáva vzrast Božiemu životu v nás.

Viera nás pozýva, aby sme sa neuzatvárali do seba a do svojich pokladov, ktoré sa raz rozpadnú. Pozýva nás, aby sme vystúpili zo zeme nášho „ja“ a kráčali po ceste slova živého Boha, ktorý nás volá osobne po mene a vníma naše najvnútornejšie túžby. Jediné na tejto ceste sa môžu naplniť poza každú hrozbu alebo nebezpečenstvo, ak sa plne zveríme tomu, ktorý má moc aj z mŕtvych vzkriesiť. Viera nás povzbudzuje, aby sme svoj život budovali na živom vzťahu s Pánom, s ktorým sa raz, ani sa nenazdáme, stretneme z tváre do tváre. On bude súdiť naše srdcia s ich pokladom. Nech je ním živá viera, plná pravej lásky k Bohu a bližnému!

ThDr. Michal Vivoda

KEĎ SA MODLÍTE, HOVORTE...

Na otázku, čo je modlitba, by každý z vás určite odpovedal, že modlitba je rozhovor s Bohom. A mal by pravdu! Ale jeden z učeníkov, keď videl Ježiša modliť sa, nepýtal sa ho: Pane, čo je modlitba, ale prosil ho: Pane, nauč nás modliť sa, a Ježiš mu odpovedal: Keď sa modlíte, hovorte: Otče náš... Takto začal svoju kázeň kňaz v kostole Panny Márie pomocnice 15. 7. tohto roku. Som vďačná, že slová, ktoré sme počuli v kázni, môžeme so súhlasom kazateľa ponúknuť aj našim čitateľom. Verím, že jeho slová padnú na úrodnú pôdu a že sa k nim budeme vracáť, kým sa nenaučíme modlitbu Pána nie odriekať slovami, ale prednášať ju Bohu z hĺbky duše.

Bratia a sestry, badáme, akoby učeník, ktorý prosil Ježiša, aby ich naučil modliť sa, hovoril aj za nás, lebo aj my by sme sa často chceli naučiť správne sa modliť. Veľa sa dnes hovorí o modlitbe - ústnej, naučenej, o modlitbe vlastnými slovami. Modlitba *Otče náš* sa nám zdá akási všedná, ošúchaná, naučená, nie dosť zaujímavá. Keď sa však nad Modlitbou Pána viac zamyslíme, keď ju chceme opravdivo prežívať, dá nám to veľa práce. Iné je totiž modlitbu sa na-

učiť, a iné je úprimne sa ju modliť, teda úprimne a otvorene sa rozprávať s Bohom - našim Otcom. Veď sme Božie deti, a čože je to za dieťa, keď nejde k svojmu Otcovi a nevie ho ani prosiť, ani sa s ním potešiť, ani sa mu pochváliť, ani hľadať v ňom oporu? Ak je to tak, buď otec je zlý alebo dieťa neposlušné! V našom prípade Otcom je Boh, dieťaťom každý z nás. Ak teda niekomu z nás „nechutí“ modlitba, aspoň tá, ktorú nás učí Ježiš, chyba nebude v Otcovi, ale v nás!

Jeden z učiteľov duchovného života nás upozorňuje:

- nehovor: *Otče*, Pánu Bohu, keď sa ne správáš ako dieťa;
- nehovor: *náš*, keď nie si so svojím bližným spojený v láske;
- nehovor: *ktorý si na nebesiach*, keď myslíš len na pozemské veci;
- nehovor: *buď vôľa tvoja*, pokiaľ nie si ochotný zachovávať Desatoro;
- nehovor: *chlieb náš každodenný*, ak sa nestaráš o biedu druhých;

- nehovor: *odpusť nám naše viny*, ak niekoho nenávidíš;
- nehovor: *neuveď nás do pokušenia*, keď máš v úmysle hrešiť;
- nehovor: *zbav nás Zlého*, keď proti zlu nebojuješ;
- nehovor: *Amen*, keď neuskutočňuješ slová modlitby *Otče náš* úprimne a opravdivo.

Za modlitbu *Otče náš* musíme Bohu ďakovať, lebo je pre nás veľkým darom. Cez ňu vidíme, aký obsah a formu majú naše modlitby.

Aká má byť teda naša modlitba, akú má mať obsah a formu? Dajme si odpoveď cez Modlitbu Pána:

Prvé tri prosby tejto modlitby sa vzťahujú priamo na Boha s túžbou po znovu spojení človeka s Bohom, po príchode Božej ríše a po podriadení ľudskej vôle Božiemu poriadku. Viete, čo je úžasné? Môžeme Boha nazvať Otcou! Znamená to, že pri modlitbe nevoláme kamsi do prázdna, ale voláme k nášmu Otcovi, ktorý je v nebi, ktorý je svätý, veľký, múdry a dobrý. Ktorý je Otcou nás všetkých. Preto túžime po príchode jeho kráľovstva a chceme, aby vládol nad naším telom aj dušou. Uvedomujeme si, že on je najvyššia Múdrost, lebo ľudská vôľa je veľakrát ovplyvnená omylom a sebeckvom. Rozhodujeme sa pre Boha ako najväčšie Dobro, lebo len *ak sa plní jeho vôľa*, je zaručený ľudský pokrok a mier, je zaručená sloboda a dôstojnosť človeka. Treba sa nám naučiť často volať s Ježišom Kristom: *Otče, nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!* To je najpodstatnejší moment našej zbožnosti a vôbec na-

šej viery - poslušnosť a odovzdanosť do Božej vôle.

Chlieb náš každodenný daj nám dnes. Teraz prichádzame k prosbe, ktorá je výrazom dôvery, že nebeský Otec dá svojim deťom všetko, čo potrebujú na pozemskú existenciu. Je úžasné, že Ježiš do svojej modlitby vkladá aj prosbu o pozemské potreby. Učí nás prosiť o pozemský chlieb, teda o veci, ktoré sú nutné pre život človeka. Nehovorí o prepychu, ale o veciach, ktoré majú udržiavať život človeka. Spomína ich ale v určitej postupnosti tak, že materiálne veci sú až druhoradou záležitosťou. Chce nám povedať asi toto: Otec je pri kormidle vášho života a o všetko sa postará, veď je nekonečne múdry, láskavý a spravodlivý.

Posledné tri prosby berú do úvahy hriech a vôbec zlo, ktoré ohrozuje človeka, prosíme Otca o odpustenie, o ochranu počas nebezpečných životných skúšok, o pomoc pred pokúšaním diabla a jeho zlými vplyvmi vo svete. Z týchto prosieb vyplýva, že človek stojí pred Bohom ako dlžník, ktorý nemôže zaplatiť a ktorému neostáva nič, iba prosiť: *Bože, buď milostivý mne hriešnemu!* Tieto slová ale smieme vyriešiť iba vtedy, keď odpustíme zo srdca každému zo svojich blízkych, a to nie sedem, ale sedemdesiat-sedemkrát. Veď každý z nás je ohrozený zlom, veľmi slabý, a preto si musíme uvedomiť, že najviac zo všetkého potrebujeme Božiu pomoc v boji proti pokušeniam a diablovi, ktorý ako *ručiaci lev obchádza a hľadá, koho by zožral!*

Teda takúto modlitbu nás učí Ježiš Kristus. Modlitbu, ktorá nikdy nevyjde z módy, bude pre všetky časy a pre všet-

kých ľudí. Modlitbu, ktorá nás má upozorniť, že stojíme medzi Bohom a zlom a zachrániť nás môže len nebeský Otec. Preto sme už raz povedali, že **najdôležitejším momentom každej modlitby je odovzdať sa do Božej vôle. V tomto duchu sa musí niesť každá modlitba!!!**

Aká je moja modlitba? Ako sa modlím Otče náš...?

Uvedomujem si, čo pri modlitbe hovorím a komu ju hovorím? Naučil som Modlitbu Pána moje deti, vnukov?

O svätom Františkovi Salezskom je známe, že raz slávil svätý omšu za svojho zomrelého učiteľa. Keď sa začala Modlitba Pána, začal spievať, ale odrazu sa zaskol a nevydal už ani hláska. Rozplakal sa a dlho trvalo, kým sa utišil a mohol pokračovať vo svätej omši. Medzi veriacimi bol aj iný kňaz. Bol zvedavý, čo sa stalo... Po svätej omši začal Františka utešovať nad stratou milovaného učiteľa. Prekvapený František však odpovedal: „Verím, že môj učiteľ je v nebi a je mu tak dobre, že by sa nechcel vrátiť. Neplačem preto, že odišiel, ale preto, že to bol on, čo ma naučil modliť sa *Otče náš... a naučil ma volať Boha mojim otcou, lebo je to nádherné volať Boha Otcou.*“

Koľkokrát sa počas nasledujúceho týždňa pomodlíme Otče náš...?

Usilujme sa, aby sme sa túto modlitbu modlili s úprímnym srdcom, aby sme si uvedomovali, o čo v nej prosíme a čo v nej sľubujeme, aby tak bola svedectvom našej zbožnosti, viery a odovzdanosti sa do Božej vôle.

Kázeň odznela na 17. nedeľu v Cezročnom období

OPÝTALI STE SA

Milá redakcia farského časopisu BLUMENTÁL. Som ateista, ako bola pôvodne Edita Steinová, ktorá hľadala pravdu cez poznanie filozofie. Konvertovala, lebo našla pravdu a v nej Boha. Jej túžba po naplnení a zmocnení sa Pravdy, teraz už s veľkým P, teda Boha, sa pretavila do jej vstupu do Karmelu a nakoniec do mučeníckej smrti. Ja hľadám inou cestou, pociťujem túžbu po absolútnom odpustení, a to sa mi zatiaľ javí ako najdokonalejší proces cez spoveď. Mohli by ste mi prosím priblížiť túto sviatosť, ani nie tak jej definovanie, ako jej zmocnenie sa, aby sa naplnila v mojom živote?

Peter, je to krásne vyznanie človeka, ktorý hľadá pravdu, svoju duchovnú identitu. Inými slovami, hľadáte pokoj duše, ktorého dôsledkom je radosť, nie pominajúca, ale trvalá, radosť, ktorú vie človek prežívať za každých okolností.

Radosť je však podmienená čistým svedomím a vyrovnanými vzťahmi. Radosť môže vychádzať len zo spravodlivého srdca, ktoré je ochotné každého prijať, každému odpustiť. Radosť vychádza z vnútra človeka, musí smerovať k človeku, a tak dôjsť k Bohu, Darcovi radosti. Je ním výlučne sám Boh, jeho odpustenie, ktoré vo vzťahu človek a hriech dáva len Boh a nikto iný. Iba Boh cez odpustenie je ten, kto vzbudzuje radosť, lebo chce, aby jeho stvorenie bolo šťastné. Trvalo šťastné.

Akokoľvek Vám nasledujúce slovo bude znieť absurdne, je to tak: **Bez Boha človek stráca zmysel svojej existencie, jeho život sa naozaj stáva tým, čo je márnosť nad márnosť - popol.** Život človeka je, akokoľvek sa tomu vzpiera, zakotvený v Bohu, lebo vzišiel z jeho rúk. Dielo, dobré či zlé, vždy hovorí o tvorcovi. Akokoľvek by sa človek stratil Bohu, akokoľvek by chcel zahľadiť stopu po svojom pôvode od Boha, vždy zostane čiastka, ktorá nemôže nikdy poprieť stvoriteľské dielo Boha. Je to duša, ktorú nemožno zahubiť, nemožno pretvoriť, nemožno zničiť amputáciou, iba hriechom ju možno uvrhnúť do večného zatratenia - stavu odlúčenia od Boha. A pretože to je najväčšia tragédia človeka, ktorá

prevyšuje akúkoľvek neveru a odpor voči Bohu v častosti, Boh neustáva vo svojej snahe zachrániť človeka - svoje dielo. Preto vynakladá všetko úsilie na záchranu najcennejšieho vo vesmíre - človeka, a jeho večnú existenciu. Preto posielal prorokov, aby primerane svojej dobe ohlasovali ľuďom jeho slovo, zvestovali jeho lásku, a nakoniec poslal svojho Syna, aby im ukázal lásku Boha a zjavil jeho nekonečné milosrdenstvo. Na výzvu a ponuku svojej lásky očakáva adekvátnu odpoveď. Boh vždy priťahuje človeka k sebe putami lásky.

Vo vzťahu úprímného postoja k Bohu je výrazom nášho kontaktu s ním aj sebazápor. Preto zrieknutie sa istej veci, napríklad požívania mäsitého pokrmu, vzdanie sa času pre dobro blížneho, návšteva chorého v nemocnici, návšteva cintorína v modlitbe ako skutok milosrdenstva voči zosnulým, pomoc núdzným, obmedzenie televízie a venovanie ušetreného času čítaniu Božieho slova a sebareflexia v rozjímaní je v konečnom poznaní, že takéto otvorenie sa voči Bo-

hu, blížnemu a seba je opravdivým obrátením.¹ Boh nepotrebuje od nás bezduchý pôst, aký dodržiavajú mnohí moslimovia (celý deň bez jedla a vody, po západe slnka doslova orgie v prejedaní sa), Boh od nás chce niečo iné. Vytvorenie opätovaného vzťahu lásky, ktorý musíme ukázať konkrétnym činom. **Boh nás jednoducho volá do života, ale ten musíme prijať z jeho rúk.** Preto sa musíme obrátiť k Bohu vo svojich skutkoch, aby sme mohli večne žiť. *Z veľkosti človeka bez Boha zostane jedine tá hrstka prachu na tanieri položenom na kraji oltára. Na Popolcovú stredu nás ním Cirkev poznačí na čelo, ako symbolom našej pravej podstaty. Boh chce, aby sme sa odpútali od pozemských vecí a obrátili sa k nemu. Chce, aby sme sa zbavili hriechu, ktorý na nás dolieha a ničí nás, a tak sa vrátili k Zdroju života a radosti... Obrátenie sa k Bohu - návrat - vyžaduje našu pripravenosť žiť tak, ako Boh od nás očakáva... každý z nás má tak konať s prihliadnutím na svoju osobitú situáciu súvisiacu s prácou, zdravím, rodinou... od nás očakáva krištieňské srdce, uznávajúce svoje pády a hriechy, ale aj pripravenosť zbaviť sa ich.*²

Katolícka cirkev, ako aj pravoslávne cirkvi, vlastnia veľký poklad viery, ktorý sa volá sviatosť zmierenia. Sviatosť, ktorá je sviatosťou obnovy, a je úžasné, že Kristus ju svetú dáva nie na kríži, ale v deň svojho víťazstva nad smrťou - na Veľkú noc, v deň keď viditeľne zjavil naplno svoje božstvo a víťazstvo nad smrťou a nad jej pôvodcom - diablom. Žiaľ, dnes človek akoby stratil schopnosť sebareflexie, neustále sa mu podsvia myšlienka, že on je najväčší, najmocnejší a všetko môže (rozhodovať o tom, či sa dieťa môže narodiť, a tak sme už legálne „prerušil život“, ale povedzme si na rovinu, len na Slovensku od roku 1958 zavraždili viac ako 1,5 milióna nenarodených detí, a žiaľ, aj dnes páchame holokaust; alebo vraj starý, nevyliciteľne chorý človek je na príťaž, a tak treba zaviesť legalizáciu eutanázie). Je zrejme, že sa stratil význam prijímania sviatosti zmierenia - sviatosti odpustenia a znovuzrodenia. Preto v Roku milosrdenstva je potrebné znovu objaviť „Obrad pokánia“.

V časopise *NOTITIAE* v druhom čísle v roku 2015 sa píše: „Zaujím, ktorý vyvolal Svätý rok milosrdenstva, sa prejavil rôznymi spôsobmi... Ak je celá ekonómia sviatostí počnúc krstom na odpustenie hriechov preniknutá Božím milosrdenstvom, tak zmierujúce Božie pôsobenie sa zvlášť ponúka a trvalo prejavuje vo sviatosti pokánia. Preto v bule *Misericordiae vultus*, ktorou sa vyhlasuje Svätý rok milosrdenstva, pápež žiadal, aby sa s presvedčením opäť postavila do centra pozornosti ‚sviatosť zmierenia, pretože ona umožňuje hmatateľne zakúsiť veľkosť Božieho milosrdenstva‘ (MV 17).

Slávenie Božieho milosrdenstva pomáha človeku, aby sa úprimne postavil pred vlastné svedomie a aby uznal, že sa potrebuje zmieriť s Otcom, ktorý trpezlivo

očakáva hriešnika, aby ho objal, a tak obnovil jeho dôstojnosť.“ Preto každý hľadajúci človek, ako ste Vy, Peter, potrebuje toto všetko „prežúť“, premeditovať. Možno by sme vlastne mali začať prípravou cez tzv. iniciačné sviatosti - krst, birmovanie a Eucharistiu -, ale osobne som presvedčený, že hľadajúcemu človeku potrebujeme najskôr ozrejmiť význam vstúpenia do seba, prijatia veľkosti odpustenia. Človek potrebuje poznať seba, dobre poznať seba, pochopiť ponúkanú šancu na prežitie pokánia, odpustenia, prijatia odpustenia, aby mohol pochopiť naplno Boha s jeho plánmi so svetom a človekom v ňom. Človek potrebuje „spoznať vlastné hriechy. Robiť pokánie nie je ponížením. Naopak, znamená to objaviť pravú Božiu tvár a s dôverou sa zveriť jeho plánu lásky, a zároveň objaviť pravú tvár človeka, stvoreného na Boží obraz a podobu. Znovu objaviť toho, ktorý je počiatkom a cieľom samého života, to je najkrajšie ovocie milosrdenstva, zakúseného vo sviatosti pokánia... Cirkev prostredníctvom obradov a modlitieb rozdáva Božie milosrdenstvo“. A tak po tomto úvode môžeme v nasledujúcom čísle pokračovať v téme hľadanie radosti - spoznanie Boha a jeho lásky.

Daniel Dian

1 Pozri: Iz 58, 1 - 9b; Iz 58, 9c - 14; Lv 19, 1 - 2. 11 - 18; Ez 18, 21 - 28; Mt 25, 31 - 46;

2 CARVAJAL, F. F.: *Hovoríš s Bohom, 2. časť Pôst, Veľká noc*. Bratislava: Lúč 1999, s. 9 - 10.

Anjel Pána zvestoval Pane Márii...

O tom, že každý človek má svojho anjela strážcu, nenajdeme síce nijakú dogmu, no Katechizmus Katolíckej cirkvi v bode 328 hovorí: *Jestvovanie netelesných bytostí, ktoré Sväté písmo zvyčajne volá anjeli, je pravda viery. Svedectvo Písma je také jasné, aká jasná je jednomyselnosť Tradície.*

Vo Svätom písme Starého zákona vystupuje množstvo duchovných bytostí, ktoré pomáhajú ľuďom, čo zachraňujú človeka. Spomeňme len niektoré: Lóta, keď sa Boh rozhodol zničiť Sodomu pre nemravnosti páchané v tomto meste (Gn 19, 1 - 26), Jakuba, keď utekal pred svojím bratom Ezauom (Gn 28, 12), Abraháma (Gn 24, 7), Tobiáša, ktorého anjel menom Rafael sprevádzal a chránil na ceste, a napokon Žalm (9, 11 - 12) *svojim anjelom dá prikaz o tebe, aby ťa chránil na všetkých tvojich cestách. Na rukách ťa budú nosiť, aby si si neudrel nohu o kameň* (Ž 9, 11 - 12)... A mohli by sme citovať ešte veľa, veľa z iných starozákonných textov.

Aj v Novom zákone sa stretáme s anjeli, predovšetkým to bol archanjel Gabriel, ktorý: *Zvestoval Panne Márii* príchod Mesiáša, anjeli pri Pánovom hro-

be po zmŕtvychvstani, anjel, čo vyvie-dol Petra z väzenia (Sk 12, 15)... Sám Ježiš, keď varoval pred pohoršením maličkých, povedal: *Hovorím vám, že ich anjeli v nebi ustavične hľadajú na tvár môjho Otca, ktorý je na nebesiach* (Mt 18, 10). A opäť by sme mohli vybrať ďalšie citáty potvrdzujúce existenciu duchovných bytostí, ktoré nazývame anjeli.

Písmo nehovorí o tom, koľko je anjelov, ktorí sú pripravení ochraňovať nás ľudí, no už v časoch apoštolov bolo rozšírené, že každý človek má svojho anjela strážcu. Mená anjelov, týchto duchovných bytostí nepoznáme. V Písme sa spomínajú len tri mená archanjelov: Michal - ochranca pred útokmi Zlého, Archanjel Gabriel, ktorý: ... *zvestoval Panne Márii*, a Rafael, ochranca na cestách.

Posledný augustový deň a prvý deň septembra si Cirkev pripomína, že človek potrebuje na zemi svojho ochrancu, ktorého nám Pán dáva v boji proti zlobe a úkladom Zlého. Poďakujme teda našim ochrancom, ale aj Pánovi, že nám ich dal.

XD

Spomienky na SDM 2016

Rok 2016, Svätý rok milosrdenstva, je výnimočný aj tým, že počas leta sa uskutočnili už 31. Svetové dni mládeže. Ra-da by som Vám teraz priblížila udalosti na tom najväčšom kresťanskom stretnutí mládeže celého sveta.

Najskôr niečo z histórie: Svetové dni mládeže (SDM) sú celosvetovým stretnutím, ktoré založil Svätý Otec Ján Pavol II. Ten v roku 1985 pozval mladých ľudí, aby ho navštívili a oslávi-li s ním Medzinárodný deň mládeže na Námestí svätého Petra vo Vatikáne. Tristotisíc mladých ľudí odpovedalo na jeho pastiersky list, a keď Svätý Otec videl úspech, aký táto akcia zožala, rozhodol sa založiť tradíciu každoročného stretnutia mladých. Stretnutia sa konajú na diecéznej úrovni alebo ako medzinárodné vždy v inej časti sveta, aby sa aspoň raz za čas mladí z rôznych národov a tradícií zjednotili vo viere.

A tak aj tento rok vyše 5 000 mladých so svojimi kňazmi a s rehoľníkmi zo Slovenska a dva a pol milióna ľudí zo všetkých končín sveta prišlo sa obohatiť o duchovné zážitky svetového stretnutia mladých kresťanov. Centrom stretnutia bol poľský Krakov a účastníci si okrem bohatého kultúrneho a duchovného programu mohli vyskúšať aj bývanie v poľských rodinách či školách, vychutnať radosť zo stretnutia s priateľmi z blízkyh aj z ďalekých krajín, ale najmä prežiť nezabudnuteľnú atmosféru.

Ja som sa SDM zúčastnila pod vlajkou GIFRY - Františkánskej mládeže. Dobrodružstvo sme odštartovali v Trstenej, kde sme boli na otváracom progra-

me a 25. júla sme nastúpili do autobusov, ktoré mali len jednu určenú destináciu – Skawinu, mestečko asi 20 kilometrov vzdialené od Krakova.

Ubytovatí sme boli v telocvični, a aby ste si to vedeli dobre predstaviť, našu skupinu tvorilo asi 250 mladých pútnikov a ešte jedno spoločenstvo asi päťdesiatich mladých. Naozaj tam nebolo miesta nazvyš. Hneď v pondelok večer po ubytovaní sa sme mali krásny kultúrny zážitok vďaka BB zboru, ktorý sprevádzal svätú omšu. Celebroval ju Mons. Stanislav Zvolenský v Skawine. Potom sme zostali na otváracom ceremoniáli spolu so všetkými slovenskými pútnikmi, ktorý trval až do polnoci.

V utorok sme navštívili Sanktuáriu Božieho milosrdenstva v Lagiewnikoch. Spoločne sme sa pomodlili, zaspievali a mali sme voľný program až do svätej omše, ktorá sa konala v Campuse Błonia – veľkom parku takmer uprostred Krakova. Tu bolo centrum diania, tu sme vo štvrtok večer privítali Svätého Otca. Svätú omšu, na ktorej sme sa zúčastnili, slávil krakovský biskup, kardinál Stanisław Dziwisz. Na nej nás Poliaci oficiálne privítali v Krakove.

V stredu, vo štvrtok a v piatok bol program veľmi podobný. Ráno sme mali katechézu. Téma sa menila každý deň. V stredu to bolo ospravedlivenie, vo štvrtok odpustenie a v piatok odhodlanie. Po katechézach nasledovala svätá omša a poobede voľný program, väčšina z nás sa však vždy rozhodla vydať späť do Krakova, kde sa konali koncerty a rôzne iné akcie. Vo štvrtok poobede sme šli do Krakova privítať Svätého Otca Františka. Program na jeho privítanie bol naozaj pestrý, predstavili sa vlajky všetkých krajín, ktoré boli prítomné na SDM. V piatok sme sa s spolu pápežom Františkom zúčastnili na krížovej ceste a po nej sme sa rozlúčili s Campusom Błonia. V sobotu ráno sme sa totiž po svätej omši vydali na 12 kilometrov dlhú púť z jedného konca Krakova na Campus Misericordiae na opačnej strane mesta. Campus Misericordiae bol priam obrovský – organizátori predsa očakávali davy ľudí, ktorí sa tam mali zmestiť aj poležiačky, keďže zo soboty na nedeľu sme spali pod hviezdnu oblohu. Na slávnostnej svätej omši sa zúčastnilo viac ako dva milióny mladých. Svätý Otec hovoril po taliansky, ale k dispozícii boli vždy frekvencie v rádiu, na ktorých jeho slová prekladali. Rozprával o tom, že sme Bohom milované deti a o našom povolani v jeho mene.

Po pozhnaní ešte pápež nezabudol určiť budúcu destináciu medzinárodných SDM. V roku 2019 bude hostovať pútnikov Panama. Po záverečných slovách Svätého Otca sa dva milióny duchovne naplnených ľudí vrátilo späť do svojich domovov.

Zo SDM mi zostalo veľa silných zážitkov. Nikdy napríklad nezabudnem na ten pocit, keď sme sa raz večer po

programe vracali domov a po okrajoch ciest stáli v rade za sebou celé skupinky ľudí, s ktorými sme si dávali „highfive“. Aj ja som si to raz skúsila a bol to neuveriteľný pocit. Akoby sme sa všetci navzájom poznali. Napriek všetkým ťažkostiam, ktorým sme museli počas týchto dní čeliť, som veľmi rada, že som sa SDM 2016 mohla zúčastniť. Bola to skvelá skúsenosť a nezaplátiteľný pocit. Pociť, že na tomto svete nie sme sami.

EMA HRAŠKOVÁ

Farská knižnica informuje

Tento mesiac upriamím vašu pozornosť na novú publikáciu drobnou formátom aj počtom strán, ale obsahovo veľmi zaujímavú a aktuálnu, lebo hovorí o sile a moci odpustenia. V tomto milostivom Roku milosrdenstva je to téma veľmi aktuálna a potrebná. Tentoraz to však nebude teoretizovanie, ale životné peripetie zaujímavej ženy z prelohu 14. storočia. Publikácia talianskych autorov **Rema Piccolominiho a Natalina Monopolioho: Svätá Rita - dych odpustenia** vychádza v slovenskom preklade augustiána P. Miroslava Zárika (**Zachej.sk, 2015, 164 s.**).

Životopis tejto zaujímavej svätice je veľmi bohatý. Počas sedemdesiatich šiestich rokov jej pozemského života toho veľmi veľa prežila. Je pravda, že žila v búrlivých časoch, ale jej hlavnou charakteristickou črtou bolo odpúšťanie. To bola jej charizma, dar Ducha, ktorý počas dramatických udalostí svojho života trvalo rozvíjala. V tom je naším vzorom a duchovnou učiteľkou. Bola dobrou dcérou, vernou manželkou, úžasnou matkou, vyrovnanou vdovou a horlivou augustiánskou rehoľníčkou. Takto zhrnuté v jednej vete to vyzerať, že žila nudný a jednoduchý život, ale keď sa začítate do historických faktov, ktoré sú obohatené rozličnými legendami, zrazu pred váš duchovný zrak vystúpi jedna výnimočná svätica. Svätica, ktorú nám Cirkev odporúča vzývať a prosiť najmä v tých najťažších a najnemožnejších situáciách, keď už sa zdá, že niet riešenia. Vtedy veľmi často dôvery plná modlitba k svätej Rite priniesie neuveriteľné ovocie. Svätá Rita z Cascie je veľmi mocná orodovníčka. Dôvody sa dozviete pri pozornom čítaní jej životopisu, ale až keď na vlastnej koži pocítite jej pomoc, pochopíte naplno.

Publikácia je obohatená aj informáciami z histórie Cascie, stredovekého talianskeho mestečka, a aj informáciami o augustiánoch, ráde, ktorý založil sv. Augustín. Zaujímavá je aj obrázková

príloha, ktorá bohato ilustruje text. Kniha je písaná veľmi pútavým štýlom, ľahko sa číta a sv. Rita si vás ako duchovná pomocníčka veľmi rýchlo získa. Budete mať pocit, že to s ňou pôjde ľahšie aj v odpúšťaní svojim bližným, a tak svet bude zasa o kúsok krajší.

MONIKA ŠANDOROVÁ

Spomínáme...

Biskup Judák o Mons. Hrušovskom: Vyžaroval pokoj, trpezlivosť a optimizmus.

Nitra 27. júla. Nitriansky biskup Mons. Viliam Judák prijal s hlbokým zármutkom správu o smrti arcibiskupa Dominika Hrušovského, ktorý posledné roky svojho života prežil na odpočinku v Nitre. Reagujúc na správu o odchode arcibiskupa Hrušovského do večnosti Mons. Judák povedal: „Otec arcibiskup Dominik Hrušovský od apríla 2007 žil v Nitre. Hoci jeho zdravie bolo oslabené, vyžaroval pokoj a trpezlivosť, z ktorej prýštilo povzbudenie a kresťanský optimizmus. V jeho živote bolo vidieť, ako vrúčne miluje Cirkev a aký vrúcný vzťah má k Slovensku. Ide napospol o presvedčenie, že naše primárne začlenenie do Európy sa udialo práve prijatím kresťanskej misie sv. Cyrila-Konštantína a sv. Metoda, ktorých bol veľkým ctiteľom. Tiež mal úprimný synovský vzťah k Sedembolestnej Panne Márii, ktorej je zasvätený aj Farský kostol vo Veľkej Mani, kde bol pokrstený. Z tohto faktu vyrastá vedomie živého spojiva s Európou, čoho dôsledkom je vedomie potreby návratu k prameňom a východiskám našej národnej tradície a dejín slovenského národa.

Presvedčenie, že viera a mravnosť zachránili náš národ v minulosti a sú záchranou aj pre budúcnosť, má ďalekosiahle závery. Je to východiskový historický fakt národnej tradície a zmyslu našich dejín a budúcnosti. Celá ľudská, kňazská, biskupská životná cesta arcibiskupa Mons. Dominika Hrušovského je svedectvom o tom, čím môže byť človek vo svojej slobodnej a zodpovednej voľbe a v obetavej službe Bohu a bližným, nech žije kdekoľvek. Chceme ďakovať Pánu Bohu za všetko dobré, čo v spolupráci s jeho milosťou otec arcibiskup uskutočnil a zároveň mu vyprosujeme Božiu odmenu.“ **Zdroj TK KBS**

Aj redakcia Blumentálu prijala so zármutkom správu o úmrtí arcibiskupa Hrušovského. Otec arcibiskup Dominik v čase, keď bol generálnym vikárom Trnavskej diecézy, do ktorej patrila aj naša farnosť, poskytol redakcii nášho BLUMENTÁLU rozhovor a viac-krát aj hodnotné rady, ako formovať náš farský časopis. Spomeňme si naňho v modlitbách. **XD**

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Št: 14,30 – 16,15 h; telefón (kancelária): 55 56 23 19, 0904 555 566; zaopatrovací mobil: 0948 313 363 (služi výlučne na zaopatrovanie chorých).

SVÄTÉ OMŠE

• **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (maď.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; • **v sobotu:** 6,30; 18,00 h; • **sviatok v pracovný deň:** podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja,**

ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok: podľa oznamov.

Počas školského roka: sv. omša pre mládež a birmovancov: utorok – 18,00 (zbor Běčkari); pre deti: nedeľa – 10,30 (mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

• vo **všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h; • v **prvopiatkový týždeň** aj pri ranej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h; • v **sobotu** po skončení ranej sv. omše, ktorá začína o 6,30 h a večer pri sv. omši o 18,00 h; • v **nedeľu dopoludnia** pri sv. omšiach o 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 h.

FATIMSKÁ SOBOTA

3. 9. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe posvätného ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 17. 9. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

• v **stredu** po sv. omši, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca
• vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz s psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia snúbencov sú v pondelky o 18,00 h – jednotlivé dátumy nájdete na farskej webovej stránke. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša.

• **príprava birmovancov** prebieha len v utorok večer spojená s účasťou na mládežníckej svätej omši o 18,00 h.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

Farská knižnica svätej Kataríny ponúka svoje služby: v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok v mesiaci v čase 9,00 – 11,00 h; treba sa vopred prihlásiť a objednať v stredu na č. t. 0907 143 246;
- **psychologická pomoc:** v pondelok pre dospelých a seniorov – treba sa objednať na č. t. 0903 468 345; v utorok pre deti – treba sa objednať na č. t. 0949 461 361;
- **výučba práce s počítačom** (+ využívanie služieb internetu a pod.): v stredu 17,30 – 19,00 h;
- **sociálna poradňa:** v stredu 15,00 – 16,00 – treba sa vopred objednať na č. t. 0917 442322.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA SEPTEMBER

Všeobecný: Aby každý jednotlivec prispieval k spoločnému dobru a k budovaniu takej spoločnosti, kde ľudská osoba bude v jej centre.

Evanjelizačný: Aby si kresťania prostredníctvom účasti na sviatostiach a meditáciou Svätého písma vždy viac uvedomovali svoju zodpovednosť za evanjelizáciu.

Úmysel KBS: Aby sa učiteľia, študenti, žiaci i zamestnanci usilovali v školskom roku vnášať prvky kresťanskej kultúry do svojho života i pracovného prostredia.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

7. 9. Sv. Marka Križina, Melichera Grozdieckého a Štefana Pongrácza, kňazov a mučeníkov

8. 9. **Narodenie Panny Márie**

12. 9. Najsvätejšieho mena Panny Márie

14. 9. **Povyšenie svätého kríža**

15. 9. **Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska**

21. 9. Sv. Matúša, apoštola a evanjelistu

29. 9. Sv. Michala, Gabriela a Rafaela, archanjelov

OZNAMUJEME

• **omšové úmysly** na mesiac október sa budú zapisovať v pondelok **5. septembra od 16,00 h v priestoroch FÚ na Vazovovej 8. Prosíme veriacich, aby pri zapisovaní úmyslov svätých omší brali na vedomie nasledujúce usmernenia:**

- nie je vhodné kombinovať v jednej omši **úmysly za žijúcich i za zomrelých**. Správnejšie je, aby jedna omša bola s úmyslom za živých a ďalšia omša za duše zomrelých;
- prosíme, aby pri zapisovaní úmyslov **nebolo viac ako päť mien**, ktoré sa majú prečítať pri svätej omši;
- **pri formulácii textu úmyslu**, za ktorý sa má sláviť svätá omša, **sa poraďte aj s kňazom**, aby text v plnej miere spĺňal aj posvätný charakter svätej omše;

• v **nedeľu 15. septembra na sviatok Sedembolestnej Panny Márie budú sväté omše** o 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 16,30 a 18,00 h (slovenská);

• **záujemcovia o prípravu dospelých na prijatie sviatosti** – krstu, svätého prijímania a birmovania sa môžu prihlásiť v kancelárii farského úradu počas úradných hodín.

• **Knižnica svätej Kataríny bude od 1. septembra opäť k dispozícii čitateľom.**

Letný tábor Charity Blumentál pre deti z farnosti

Azas je to tu. Blumentálsky detský tábor, na ktorý sa každý teší. Bol som tam už šeaťkrát a môj brat štyrikrát. Na tábo-re je kopec zábavy, športu, poučenia a aj modlitby. Nechýbali fajn kamaráti, dobré jedlo aj ubytovanie.

Program tábora začal rozdelením detí do tímov a večerným predstavovaním sa. Hrali sme rôzne hry, súťaže, absolvovali sme veľkú túru na ranč, kde sme si aj zajazdili na koňoch. Nočná hra bola aj tento rok v programe, ping-pongový turnaj bol náročný a napínavý. Zaujímavé boli ukážky prvej pomoci, ale aj schovávačka v ubytovni. Na záver bolo vyhodnotenie súťaží a klasická diskotéka. Veľkým prekvapením bol operný hlas nášho nového pána kaplána Martina, ale takisto aj jeho športové zručnosti.

Hoci sme sa tešili na rodičov a súrodencov, domov sa nám ísť nechcelo. Ďakujeme za skvelý týždeň a tešíme sa na všetkých opäť o rok.

Filip (13 r.) a Šimon (9 r.)

Blumentál, vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bratislava Blumentál, Vazovova 8. **Zodpovedný redaktor:** Xénia Duchoňová. **Spolupracovníci:** Daniel Dian, Stanislav Čúzy. S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave zo dňa 16. 12. 1997 č. 4264/97. Príspevky v rozsahu maximálne dve normostrany, návrhy a pripomienky k farskému časopisu môžete dať v zalepenej obálke do sakristie farského kostola alebo do farskej kancelárie pod zn. časopis Blumentál, resp. poslať na **mailovú adresu: blumdux@centrum.sk**. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy príspevkov. Sadzba: Forma, s. r. o. Tlač: VEDA, Bratislava. **Internet: www.blumental.sk**.